

Uredništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 9, pritličje. Rokopisov ne vrača.

Poština plačana v gotovini.

Izhaja vsak petek zjutraj in stane s poštino vred za celoletno 24 Din, za pol leta 12 Din, za četrt leta 6 Din.

Posamezna številka

MARSKA STRAŽA

*militske knjige
Spiljani*

SILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravništvo v Gornji Radgoni, Spod. Griz šte. 9, pritličje. Telefon šte. 7.

Inserati: Ena šeststolpna petivrstna stane 1 Din 25 para. Pri večkratni objavi primeren popust.

Posamezna številka 75 p

33. šte. 1923

Gornja Radgona, dne 17. avgusta 1923.

V. leto.

Katoliški Slovenci! Udeležite se V. katoliškega shoda v Ljubljani!

Zmagoslavje katoiške misli.

Z neverjetno naglico se bližajo dnevi V. katoliškega shoda, ko bo celokupni narod s prijatelji in somišljeniki iz bratskih slovanskih, kakor tudi iz tujih narodov glasno manifestiral za veličastvo svet objemajoče krščansko-socijalne ideje. Pred dnevi je bil objavljen podrobni vspeh cele velikanske prireditve. Radi pomanjkanja prostora istega ne moremo objaviti pač pa ga najdete ali v Slovincu, Domoljubu, Slov. Gospodarju in marib. Straži. Cel spored je ogledalo, kako veličastna bo ta prireditev, ki zasluži pažnjo vsakega resnično kulturnega človeka.

Vsakokratni katoliški shod, ki se vrši v razdobju nekaj let, se bistveno razlikuje od vseh drugih prireditev, ne samo po obsegu, ampak tudi po vsebini in vrednosti. To je nekaj kongres, na katerem izvoljeni voditelji naroda in najboljši sinovi slovenskega ljudstva podajo nove smernice za bodoče versko, kulturno in tudi politično delo. Ako pogledamo zgodovino katoliških shodov, vidimo, da pada njih začetek v leto 1892, ko so se verni Slovenci prvič zbrali na tak shod, ki je za dve leti usmeril delovanje naše politike (ne napačno razumeti!) v javnem, kulturnem in socijalnem (družabnem) življenju.

Prvi katoliški shod v Ljubljani je imel za zgodovinsko posledico, da so se takrat pod njegovim vplivom ločili duhovi v dva tabora: Kdor ni za mene, je proti meni. Do takrat je cela javnost plavala v neki brezčutni, kaotični mešanici, iz katere je bilo treba napraviti popolno jasnost in si dati čisto smernico brez stranpotic. Temu kongresu je sledil II. katoliški shod l. 1900, na katerem si je nesmrtni dr. Krek z uveljavljanjem svojih načel zgradil spomenik, trajnejši od vsakega zemeljskega. Njegova jasnoizklesana načela za vse panoge narodnega dela, posebno za združništvo in socijalne institucije (naprave) vzbujajo občudovanje slehernega resničnokulturnega človeka, četudi ni pristaš krščanskega svetovnega nazora. Danes, ko je svet za eno četrstoletje vehementno napredoval in doživel velikanske spremembe, ni moči najti človeka, ki bi nam dal boljših in pravilnejših smernic za pravo javno in zasebno življenje, kakor je to bil v stanu nesmrtni dr. Krek, veliki apostol slovenskega naroda. Zatem se je leta 1906 vršil III. kat. shod, ki je obravnaval podrobno delo v krščansko-socijalni organizaciji v smeri, kako omejiti brezverstvo, ki se je baš takrat kakor strupena kuga začelo širiti po svetu. Nekako isto ulogo je imel zadnji katoliški shod t. j. IV., ki je nadaljeval isto stvarino ter se prav posebno bavil s poglobitvijo notranjega verskega življenja. Potem je prišla vojna in z njo krvavi ples po Evropi in Aziji.

In sedaj stojimo neposredno pred V. katoliškim shodom, prvim v svobodni narodni državi, prvim velikim kongresom katolikov po vojni, ki je duhove vseh narodov nekako zrevolucionirala. Raditega ima

ta shod velikanski pomen, zgodovinsko važnost. Kaj pričakujemo od njega? Novih smernic? Nove orientacije? Nespremenljiv je nauk večne Cerkve, zato tudi načela niso izpremenljiva, kakor napr. politika te ali one države ali stranke. Večna so načela svete glede moralnosti, kulture in socijalizma. Samo eno bo novo in to bo važno: Pakazal nam bo nove poti, po katerih se bodo ta večnosveta in večnoveljavna načela morala prilagoditi novonastalim razmeram sedanjega časa.

Obširni spored, ki leži pred nami je jasno ogledalo, kaj hoče povedati V. katoliški shod. Nič manj kakor 21 različnih organizacij bo zborovalo v posebnih zborovanjih. Iz napovedanih predavanj in govorov se vidi, kako bogata in neprecenljiva zakladnica je ta shod, katerega naj se po možnosti udeleži kar največ odposlancev našega dobrega ljudstva. Vse panoge našega javnega dela se bodo obravnavale od sedaj veljavnih strokovnjakov ki so z delom svojega razuma dokazali, da so za poročevalce najbolj poklicani.

Katoliški shod bo tista tribuna, raz katere bo celokupni slovenski narod zaklical v širni svet svoje jasne sklepe, pobijajoč neštevilne klevetnike, ki vidijo v katoliškem pokretu le reakcijo. Lepo pravi glavno glasilo SLS, „Slovenec“:

„Katoliški shod bo jasno in gromko povedal: 1. da se hočemo katoličani pozitivno udeleževati graditeljskega dela v državi; 2. da državo pojmujeemo krščansko — kot najdragocenejšo moralno dobrino pametnega človeškega soživljenja v svrhu dosege naše časne blaginje; 3. da hočemo prijateljskega odnosa med njo in cerkvijo, ki je najdovršenejši socialni organizem na zemlji, kateri gradi naš večni blagor na osnovi našega družabnega življenja v državi po geslu: gratia supponit naturam; 4. da stremimo za realizacijo krščanske ljubezni in pravičnosti v socialnih odnošajih med človekom in sočlovekom na eni strani in za posvetitvijo osebnega življenja vsakega poedinca na drugi strani“.

Na to velikansko delo, katerega bo opravil predstoječi katoliški shod naj nebo rosi svoj blagoslov: Poglobi se naj notranje versko življenje, ki je tako silno razdrapano; ozdravijo naj se kričeče socijalne razmere; naša država, last nas vseh naj se dogradi z delom naših pridnih rok in razumnih glav, kajti katolicizem, ki uči in propagira avtoriteto, je ostal tudi v novi državi, navzlic vnebovpijočim krivicam zvest podpornik zemeljske države; odpre naj oči našim številnim od framazonstva ali šovinizma in fanatizma otrovanim nasprotnikom, da uvidijo blagovest velikega učitelja: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe . . .; odpre pa naj oči tudi vsem malodušnim, da izpregledajo, da je država, katere ureditev je dolžnost vsakega razumnega državljanca najdragocenejša moralna dobrina pametnega človeškega soživljenja; odnosi med njo in Cerkvijo, ki je ustanova za vesoljni

svet naj dobe pravično podlago; oživi naj velika misel vesoljnega krščanstva; zbliža naj brate po veri, vzlasti pravoslavne; omeji se naj v duhu zapovedi ljubezni fanatično sovraštvo med verami in narodi; uveljavi naj v duši slehernega Jugoslavana posebej veliki nauk ljubezni, ki ustvarja čudeže; potem nam zasije lepši vek, ne sicer takoj, vendar v doglednem času. Marsikje bo V. katoliški shod moral žalibog orati ledino . . . Naj jo zorje dobro! V nove, sveže brazde pa naj pade plemenito seme svet objemajočega krščanskega nauka in obrodi obilen sad: Bogu v čast, narodu in domovini v korist.

V tem znamenju pozdravljamo obmejni Slovenci od bregov Mure V. katoliški shod! R. B.

R otvoritvi Industrijsko-obrtno vzorčne izložbe v Mariboru.

Dne 15. avgusta 1923 se je otvorila v Mariboru Industrijsko-obrtna vzorčna izložba združena z vrtnarsko, vinarsko, gradbeno in umetniško razstavo, ki bo trajala do vključno 26. avgusta. Ta razstava ni le lokalnega pomena, ampak je velevažna za vse naše narodno gospodarstvo. Naša država je po veliki večini agrarna, industrijska le v onih delih, kjer je gorata. Agrarna država brez razvite industrije pa se nikoli ne more osamosvojiti od inozemstva. Iz tega vidika je vsako prizadevanje, da se povzdigne in izpolni našo domačo obrt in industrijo, kar najtopleje pozdravljati. Že po svoji naravi legi je Slovenija najbolj industrijska pokrajina v naši državi. Žalibog pa se pri nas domač pridelek še vedno ne vpoštevata tako, kakor bi bilo za naše narodno gospodarstvo potrebno in koristno. V nasprotju z veleseljmi, ki so nekako mednarodno tržišče, si je stavila Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru za cilj, da upozna konzumenta z domačimi izdelki in je za to ta razstava eminentna državnega pomena.

Maribor, najsevernejše mesto naše države, ki se je že ponovno postavil s svojim obrtništvom in svojo industrijo, je za prireditev take razstave najprimernejše mesto. Kot važno prometno križišče ima zvezo na vse strani. Mesto je bilo do preobrata popolnoma pod nemškim vplivom. Avstrijska vlada je naseljevala tukaj le nemške obrtnike ter povsod izpodirala slovenski živelj. S težkim bojem in veliko požrtvovalnostjo se je tekom zadnjih let posrečilo uveljaviti domačo industrijo in obrt. Da ta domača pridobitev zopet ne propada, je nujno potrebno, da jo v boju s tujo konkurenco v vsakem oziru podpiramo in jačimo.

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba ki bo nekaka slika naše industrije in obrti, bo vsekoli poučna in zanimiva. Poleg industrijskih in obrtniških izdelkov bo zastopano tudi vrtnarstvo, ki je v našem narodnem gospodarstvu važna panoga, ki pa je potrebna še le nadaljnega razvoja. Na tej razstavi bo razstavila največja tvrdka v naši državi „Vrt“, (Džamonija in drugovi), ki je znana po svojih pridelkih širom naše države in ki zalaga s cveticami vsa naša mesta, kakor Beograd, Zagreb itd. in je v pretežni večini izpodirnila že tujo, pred vsem italijansko konkurenco, ki so je doslej šopirila na naših tržiščih. Poleg vrtnarskih pridelkov bo zastopana tudi sadjereja, predvsem zgoja dreves, kar je za naše sadjarstvo in poljedelstvo zelo važno. Nič manj važna je gradbena razstava, prva v naši državi. Splošna stanovajska beda nujno zahteva, da sem čim več gradit. Vsled splošne druginje pa je gradbeno gibanje skoraj popolnoma zastalo. Gradbena razstava bo pred-

ve, da ni on na celem kontinentu edini „pismen čovek“), ako bi pod reklamno recenzijo stala eventualno kaka druga šifra. Tudi R. B. ni za uvedbo koseščine, kakor si tudi g. dr. Grossmann ni služil in ne bo služil kruha s pisanjem dram, ker je to njemu večalimanj le šport. Ako bi „nepismeni“ R. B. dobil pred natiskom rokopis „Olante“ v roke, bi g. prireditelju svetoval, naj dela ne izlaja na svetlo, kar je „pismenemu“ g. Ignotosu menda razumljivo. Če bi se g. Taborov kritik lotil nevhvaležnega posla prevajalca (predpostavljeno, če bi imel za to potrpljenja in potrebnega časa) in bi nam dal napr. prevod „Olanta“, bi stvar gotovo boljše napravil, pa stavim, da bi se našel nekdo, ki bi trdil, da je še bolj pismen, nego g. Ignotus ter bi ga razmrcvaril po svoje. Da pa si bomo s pojmi o znanosti in literaturi, o koseščini, pismenosti in nepismenosti na jasnem in da ostanemo radi tega dobri prijatelji, pribija „nepismeni“ R. B., da je v principu soglasno z g. Ignotosom odločno proti takozvani koseščini, tako tudi proti slabopogodenim verzom, ki pa se naj presojajo v literarno-znanstvenih ocenah naših vplivnih revij. Ignotus dobro ve, da je tisti „neki R. B.“ napisal oceno, priloženo gratisizvodu, ki se običajno pošilja časopisom vseh strank samo za reklamo in ne za osnovo kaki literarno-znanstveni kritiki, ali pa časopisni polemiki, iz katere se potem zrcali večalimanj tisto „gledanje od zgoraj navzdol“. Mislím, da smo se sedaj dobro razumeli in da bomo medseboj v bodoče vedeli razlikovati reklamno recenzijo od literarno-znanstvene ocene ali pa razprave. Sicer pa „Olanta“ ni izšel v taki ogromni nakladi, da bi zastrupil naše javno mnenje, najmanj pa sedaj vladajoče hipermoderne. Upamo, da se razumemo, saj je na svetu o mnogočem odvojeno mnenje. Dobra stran g. Ignotusa je, da se je s celim elanom zavestnega kritika postavil na stališče, da slaba knjiga ne sme med ljudstvo. Tako, sedaj pa: Clara pacta, boni amici.

R. B.

Kralj Aleksander je sprejel protektorat nad Industrijsko-obrtno razstavo v Mariboru. Član glavnega odbora razstave g. Gjuró Džamonja je bil od kralja sprejet v avdienci, v kateri je kralj pokroviteljstvo, za katero je bil naprošen, radevolje sprejel, zaradi raznih obiskov pa otvoritvi razstave ne bo mogel prisostvovati. Pač pa je kralj obljubil, da si potem razstavo osebno ogleda.

Špijonska afera neke javne ženske Androlič je vzbudila po prizadevanju centralističnih trobil á la „Jutro“, „Slovenski Narod“, „Jutranje Novosti“, „Preporod“, „Balkan“ itd. toliko prahu in šuma, da je človeku-patriotu in rodoljubu postalo vroče. Sedaj je predpreiskava dokončana in so vsi razun zgoraj imenovane izpuščeni na sveži jugoslovanski zrak. Hujskači (slovenski in srbski) so vedeli celo o udeležbi Orlov, Radiča, vseh prečanskih oficirjev, kar seveda mešajo v eno skledo in sedaj se je izkazalo, da je vse prazen „bluff“. Naš Balkan pač ne more živeti brez špijonov, afer, atentatov, zarot, protidržavnih in protidinastičnih elementov, kakor prasec, ki se najlagodnejše počuti v blatu in gnojšnici. Umetno stvorjena „špijonska afera“ se je torej razblinila... Ko bi norci začeli enkrat stavkati permanentno skozi eno leto in ne ustvarjali takih orjunske neumnih senzacij, bi zažarel morda nad Balkanom — zlati vek! (Patrijotičen špijon, v civilu republikanski monarhist).

Dr. Vatroslav Jagič umrl. Dne 5. avgusta je na Dunaju umrl velik slavist dr. Vatroslav Jagič. Njegovo truplo bodo prepeljali v rojstno mesto Varaždin, kjer se je rodil leta 1838. Po dovršenih študijah je bil profesor v Zagrebu, odkoder

je bil odpuščen iz političnih razlogov. Odsel je v Rusijo, kjer je postal vseučilišni profesor. Pozneje je bil prišel kot profesor slavistike v Berlin, kjer je začel izhajati njegov svetovnoznan „Archiv für slavische Psychologie“. Iz Berlina je prišel na Dunaj, kjer je ostal nad 20 let. Ze dokler je bil Jagič v Berlinu, so ga smatrali za prvega slavista na svetu. Na Dunaju je svoje delovanje na tem polju še razširil, ter je bil učenjak na svetovnem glasu. Hrvatje so se po pravici ponašali z njim.

Povišanje taks in pristojbin se izvrši s 1. oktobrom 1923. Vlada je tozadevni načrt že predložila in se sedaj nahaja v finančnem odseku. Belgrajski mogotci nas hočejo zopet priviti, hočejo zopet našega denarja, da bo na račun našega ljudstva uganjati stvari, po katerih že slovi naša država po svetu. Torej pogledjmo pristojbine. Na vsako prošnjo, vlogo ali pritožbo se bo moralo po sprejetju tega zakona (1. oktobra 1923) pritisniti kolek 5 dinarjev (dosedaj 3 dinarje). Za rešitev (uradni odgovor) pa zahteva vlada 20 dinarjev (dosedaj 10 Din). Za vsako prilogo je veljal dosedaj kolek za 1 dinar, a odslej 2 dinarja. Torej bo čisto navadno vlogo na kakeršnikoli urad, nadalje prizivi (rekurzi) in prošje treba kolekovati skupno z najmanj 25 Din.

Državna tlaka za popravo cest. Uradni list št. 72 prinaša pravilnik o izvedbi ljudskega dela za popravo cest. Iz pravilnika je razvidno, da so dolžni delati tlako, oziroma plačati zameno v denarju vsi davčni zavezanci (tudi razne trgovske družbe, banke itd.). Do 1. avgusta so morali županstva sestaviti seznam vseh obvezancev, ki jih gradbena oblast lahko pozove na delo. Navadno orodje je kramp, lopata ali motika — mora vsakdo prinesiti seboj. Denarna zamena je tem višja, čim višje neposredne davke kdo plačuje. Oproščeni so te tlake dijaki, vojaki, državni uslužbenci in one osebe, ki so nesposobne za delo in so obenem siromašne. Osebe pod 18. letom in nad 50. letom ne smejo delati. Pravilnik nič ne omenja, če so ženske tudi obvezane. — Kakor izvemo iz verodostojnega vira, jedal gradjevinski minister Uzunovič našim poslancem zagotovilo, da se ta tlaka (kuluk) v Sloveniji ne bo izvajala. Tudi uspeh naših poslancev.

Pri niški železniški delavnici se otvori dne 1. septembra 1923 železniška obrtna delavnica za izučevanje kovaškega, ključavničarskega, strugarskega, kotlarskega, livarskega, kleparskega, mizarskega, modelirskega in tapetniškega obrta. Šola traja tri leta; v njej se poučuje praktično in teoretično. Po opravljenem teoretičnem in praktičnem izpitu dobi učenec izpričevalo od dovršeni železniški obrtni šoli in izpričevalo, da je opravil izpit za pomočnika. Sprejemni pogoji so pa ti-le: Kandidati ne smejo biti mlajši od 12 in ne starejši od 17 let ter morajo imeti dovršeno osnovno šolo. Prednost imajo sinovi železniških uslužbencev, potem pa oni, ki imajo dva gimnazijska razreda. Vsak učenec te šole se mora pismeno zavezati, da bo delal po dovršeni šoli tri leta v službi direkcije. Ako zapusti službo prej, mora povrniti direkciji stroške za izučevanje. Pogodba o sprejemu se sklène z očetom ali z varuhom. To leto se sprejme do 50 učencev. Prošnje za vstop, opremljene s kolkom za 3 dinarje, s krstnim listom, šolskim izpričevalom in z dovolilom in obvezo roditeljev ali varuhov, sprejema uprava delavnice v Nišu, Srbija, od dne 25. do 28. avgusta 1923. — Direkcija državnih železnic v Beogradu.

Zvišanje vozni cen na železnicah. Prihodnji mesec bodo vozne cene za osebe in za blago na naših železnicah znatno zvišane. Pravijo, da za 100 odstotkov,

vsled česar bo blago zopet znatno „cenejše“, kakor je pri nas že navada. Mi svetujemo vladi, naj železniški promet sploh ukine po receptu: Može se i bez železnic! Zakaj imajo pa ljudje noge? Noge vsaj ne štrajkajo, razun, kadar prime človeka „revmatič“.

Dr. Janez Ev. Krek. Izbrani spisi. I. zvezek. Mlada leta 1865—1892. Prof. Ivan Dolenc, je začel objavljati celotne spise dr. Kreka, jako imenitna in prekoristna misel. Noben politični ali kulturni delavec ni zapustil tako globokih brazd v slovenskem in jugoslovanskem narodnem in kulturno-socijalnem življenju, da je povsem upravičeno, da se naš mlajši rod natančneje z njim in njegovih spisov spozna. Urednik priobčuje v I. zvezku njegovo življenje, pesmi, povestice in nekaj člankov. Sezite radi po knjigi! Knjiga stane 45 Din, po pošti 47 Din in se naroča pri Novi založbi v Ljubljani, Kongresni trg 19.

Italijani so na Triglavu. Tako so pisali pred par dnevi nekateri naši listi. „Orjuna“ je celo izdala posebno številko. Kakor pa sedaj poročajo časopisi, je vse to izmišljeno in ni niti na Triglavu niti v njega bližini nobenih italijanskih vojakov! Kakor se vidi, bi nekateri ljudje pri nas radi slavni postali z raznimi „alarmi“.

Igralnica na Bledu zaprta. Finančno ministarstvo je dalo zaključiti igralnico na Bledu, ker baje podjetniki davkov niso plačali, drugi zopet pravijo, da zato, ker je neka gospodična iz Beograda tam igrála na en večer 80.000 Din. Menimo, da ni nobene nesreče, če se igralnica zapre. Bo manj samoumorov! Država si naj poišče pametnejše vire dohodkov. Kdor pa ima denarja toliko, da ne ve, kam z njim, naj ga kaj daruje v dobrodельne namene. Bo več zaleglo.

Da zamorejo gospodje kapitalisti mirno spat, so aretirali komunističnega novinarja Cvijiča. Dne 1. maja je namreč v Zagrebu na nekem shodu govoril nekoliko preveč proti gospodom bogatcam in ministrom in kronanim glavam. Pa se jim je s tem hudo zameril.

Uradniški zakon je skupščina sprejela z 121 glasovi proti 21 glasovi. Zakon o zavarovanju proti toči je bil sprejet s 107 proti 59 glasom. Skupščinskih sej ne bo do 20. septembra. Ministri so odšli na letovišča, poslanci pa domov, ker nimajo dovolj denarja za letovišča, kajti dijet niso zvišali.

Brezplačno vidiranje potnih listov v Argentini. Generalni konzulat republike Argentine v Beogradu javlja, da bode v bodoče brezplačno vidiral izseljeniške potne liste izseljencem, ki potujejo v 2. ali 3. razredu v republiko Argentini.

Surov vojak. Blizu Broda sta se v vlak skregala neki vojak in železniški zavirač. Vojak je zalučil zavirača pod vlak. Kolesa so mu odrezala obe nogi. Dobil je več poškodb na glavi in prsih. Teško ranjenega železničarja so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu za tem umrl. Siromak zapušča ženo in več malih otročičkov. Doma je bil iz Zagrebu.

Izseljevanje iz Avstrije. V Avstriji so uvedli na posredovanje komisarja društva narodov dr. Zimmermanna akcijo za pospeševanje izseljevanja. Računajo namreč da bo v najbližjem času v Avstriji četrť miliona delavcev in nastavlencev brez posla. S 1. julijem prihodnjega leta bo odpuščenih 130.000 državnih uradnikov, od katerih jih bo obtežilo delavski trg okroglo 100.000. Računajo, da bo prisiljenih četrť miliona ljudi, da se izselijo iz Avstrije in poiščejo drugod kruha in zasluzka.

Položaj v Nemčiji postaja vedno bolj kritičen. Vsled katastrofalnega padca marke so nastale velike težkoče v prehranitvi velikih množic, kar nudi komunistom

HRANILNICA IN POSOJILNICA v RADINCIH

r. z. z. n. z.

obrestuje vloge po najvišji obrestni meri || daje raznovrstna posojila in izplačuje dvige brez odpovedi.

račun ček. urada št. 12.168.

hvaležno polje za agitacijo in povzročanje raznih izgredov in nemirov. Nemške oblasti se trudijo, da bi obvladale položaj s tem, da so prepovedale prirejanje shodov in demonstracij. Obstoja pa vprašanje, kako dolgo bo mogla policija vzdrževati red, ker more najmanjši povod povzročiti državljansko vojsko.

Na Bolgarskem so se na mesto prejšnjih teroristov Stambolijskega kalibra spravili novi teroristi Cankova. Menda da se bolj prikupijo Jugoslaviji in ostalim kapitalističnim državam, so se spravili sedaj nad komuniste, ki je preganjajo na vse pretege. Člane ruskega rdečega križa so iztirali iz dežele, češ, da hočejo napraviti na Bolgarskem prevrat. Kakih 300 so jih poslali preko meje. Sedaj pa so tirali pred sodišče 39 domačih bolgarskih komunistov. Kar celih 900 svedokov je pozvanih k sodišču v Plevni, kjer se vrši razprava. No, gospodje Borisovci in drugi taki-le kraljevci se naj ne bojijo. Tudi za nje pride dan, ko bodo odgovarjali za vsa svoja dejanja narodu bolgarskemu. Ako oni danes ne poznajo pardona, se potem pač ne bodo smeli čuditi, ako bolgarski komunisti pridejo enkrat do krmila, ne bodo imeli za nje usmiljenja. Je pač tako: zob za zob!

† Warren Harding, pokojni predsednik Zjed. držav Sev. Amerike, je bil izvrsten mož, čist značaj in dosti energičen. Bil je izvoljen leta 1920. s 6 milijoni večine nad kandidatom demokratske stranke Coxom. Vsega skupaj je takrat glasovalo za Hardinga 16 milijonov volilcev. Med vsphe njegovega predsedovanja je šteti washingtonsko konferenco, ki je dosegla izvestno omejitev oboroževanja in velikega varčevanja v državnem gospodarstvu. Pod pokojnikom se je Amerika v gospodarskem oziru silno dvignila.

Lokomotivo, ki jo goni solnce, je izumil neki Bernard Grossmann v New Yorku. Na lokomotivi je pritrjena steklena leča, v kateri se osredotočuje solnčni žarki, od njihove toplote pa se segreva voda v kotlu, s čemer se proizvaja para, ki goni lokomotivo z veliko brzino.

Srebrno mesto. Neki inženjer je došel slučajno v doslej skoro neznano, zapuščeno in težko dostopno mesto Catoree v Mehiki. Barva cest in hiš je zbudila njegovo pozornost. Preiskal je kamenje in dognal, da so prejšnji prebivalci v svoji nevednosti zgradili ceste in hiše iz srebrne rude. Sedaj mesto podirajo, da bodo srebrno rudo pretopili v pečeh.

Murska Sobota. Avtomobilna delniška družba, ki opravlja avtomobilski promet med Mursko Soboto in Doljno Lendavo, namerava s 15. avgustom ustaviti svoje delovanje. V M. Soboti pa se snuje sedaj konzorcij, ki bi prevzel avtomobile in ves obrat.

Ali sem poravnal naročnino?

Obmejni Slovenci!

Zbirajte
za Obmejni tiskovni sklad!

Sportne čepice

iz usnja in suknja, šivane klobuke ter hišne čevlje izdeluje Albin Jazbec, Kranj, Paviljon „L“ štev. 464, na Ljubljanskem Velikem sejmu.

Proda se

lepo posestvo

in hiša z gospodarskim poslopjem v Poterni (Laafeld) pri Radgoni, Nemška Avstrija 5 minut od mestnega trga in kolodvora. Viktor Pavel, posestnik Poterna.

Proda se takoj manjše

lepo posestvo

v župniji Sv. Jurij na Ščavnici. Naslov v upravnistvu Murske Straže.

Sodarske pomočnike

sprejme v trajno delo pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu **Franc Repič, sodarski mojster, Ljubljana, Trnovo.**

V najem se išče

trgovina z mešanim blagom

ali gostilna nu prometnem kraju. — Ponudbe pod trgovina na upravnistvo M. Straže.

Konjsko žimo,

žimo volovskih repov, hrbtno in svinjske krocine kupujejo po dnevni ceni **Bratie Krempl, tovarna krtač, Radgona** (mesto).

Novo vinske sode

od 25—700 l, prvovrstna izdeljava, vsako količino takoj po ceni od Din 176 od hl naprej.

Skladiščne sode

od 20—50 hl z vrati in patentno zavoro, za ceno po Din 236.—, od hl naprej — franko tovarna — ponuja

Zagrebačka tvornica bačava d. d. Zagreb.

Dobro ohranjen skedenj

s tremi oddelki, zidan in z opeko krit. Skedenj se ima podreti in odpeljati. Prodajo po ugodni ceni sestre Marija in Alojzija Rek v Ljutomeru.

Iščem

Kuharice, sobarice, kuhinjske dekle, hlapce, strežnike, natakarice itd. z dobro plačo in dober postopak. Za odgovor je priložiti za 2 Din znamke. Naslov: **Roza Rušer, posredovalnica služb v Ljutomeru.**

Svoji k svojim!

Zavarujte

svoja poslopja, poljske pridelke, pohištvo, zaloge le pri **požarnem oddelku**, svoje življenje, otrokom doto, dosmrtno rento le pri **življenskem oddelku**

Vzajemne zavarovalnice

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

ki je prvi in edini slovenske zavarovalni zavod.

Prospekt brezplačno in poštne prosto.

Toliko jajc mi znesejo moje kokoši, da je veselje. Najrajši jih prodam

RATNIK-u

v GORNJI RADGONI

SPODNJI GRIS štev. 12

kateri plača po najvišjih dnevni cenah.

Kupuje tudi vinski kamen po najvišjih dnevni cenah.

Posojilnica v Gornji Radgoni

r. zadr. z n. z.

sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po najvišji obrestni meri. Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem decembra vsakega leta h kapitalu; sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov; daje posojila na vknjižbo, na poroštvo, menice, tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive pod najugodnejšimi pogoji in najnižji obrestni meri; dela prošnje za vknjižbo posojil **brezplačno**; **Rentni in invalidski davek** plačuje posojilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem; **posreduje** pri izmenjavi **tujih valut** (tujega denarja), vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila; daje vsa v denarno stroko spadajoča **pojasnila in kreditne informacije brezplačno**.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši, glavna cesta štev. 40 ob kolodvoru.

Račun poštnega čekovnega urada v Ljubljani štev. 10.593. — Telefon štev. 3.